

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/155/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3819202631
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Stanislava Kollárová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3819202631.3

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Stanislavy Kollárovej a členiek JUDr. Ivety Anderlovej a JUDr. Ivety Sopkovej v spore žalobcu: Intrum Slovakia, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Mýtna 48, IČO: 35 831 154, zastúpený JUDr. Jánom Šoltésom advokátom so sídlom Mýtna 48, P.O.BOX 205, 810 00 Bratislava proti žalovanej: N. H., nar. XX.X.XXXX, bytom L. H., O. XXX/X, zastúpená Advokátskou kanceláriou SLAMKA Partners, s.r.o., so sídlom Dolný Kubín, Radlinského 1735/29, IČO: 50 120 000, o zaplatenie 7.115,66 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Prievidza 30. septembra 2019, č.k. 5Csp/50/2019-87 takto

rozhodol:

I. Návrh občianskeho združenia Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, so sídlom Šafárikovo námestie 7, 811 02 Bratislava, IČO: 42 362 962, na pribratie do konania, z a m i e t a.

II. Rozsudok súdu prvej inštancie z r u š u j e a v e c v r a c i a na nové konanie a rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 5.824,93,- eur s 5% ročným úrokom z omeškania od 02.12.2016 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Výrokom II. žalobu vo zvyšku zamietol a výrokom III. priznal žalobcovi voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 63,72%. V odôvodnení uviedol, že žalobca sa žalobou podanou proti žalovanej domáhal zaplatenia sumy 7.115,66 eur s prísl.. Žalobu zdôvodnil tým, že so žalovanou uzavrel jeho právny predchodca - spoločnosť Consumer Finance Holding a.s. dňa 4.12.2015 zmluvu o pôžičke č. 5026030 / (evidenčné číslo zmluvy/prid. autorizačný kód), na základe ktorej žalovanej poskytol pôžičku 6.692,09 eur. Žalovaná sa zaviazala splácať pôžičku v 96 pravidelných mesačných splátkach po 144,29 eur, a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 13.851,84 eur. Do podania žaloby však žalovaná uhradila len časť dlžnej sumy vo výške 867,16 eur. Vzhľadom k tomu, že žalovaná porušila svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku, resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas, listom zo dňa 28.9.2016 bola vyzvaná na zaplatenie omeškaných splátok s upozornením na možnosť vyhlásenia splatnosti celého úveru. Keďže k úhrade dlhu nedošlo, žalobca (jeho právny predchodca) dňa 19.11.2016 úver zosplatnil, o čom žalovanú informoval listom zo dňa 26.11.2016. Žalovaná dlžnú sumu doposiaľ neuhradila. Na vec aplikoval ust. § 497 Obchodného zákonníka, § 1 ods.2, § 2 písm. g/, § 9 ods. 2 písm. j, § 11 ods. 1 písm. b/, d/ zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch

2. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní zistil, že právny predchodca žalobcu - spoločnosť Consumer Finance Holding a.s., so žalovanou uzavrel dňa 4.12.2015 zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý účelový spotrebiteľský úver vo výške 6.692,09 eur. Žalovaná sa zaviazala dlžnú sumu splácať v 96. mesačných splátkach po 140,22 eur (bez poistenia) s tým, že prvá splátka bola splatná dňa 20.1.2016 a ďalšie splátky vždy k 20. dňu v mesiaci. Ročná úroková sadzba je v zmluve uvedená ako fixná vo výške 21,94%, RPMN vo výške 21,94%, priemerná hodnota RPMN vo výške 10,08%. Celková čiastka je v zmluve uvedená v sume 13.461,12 eur, celkové náklady

spotrebiteľa v sume 6.769,03 eur, termín konečnej splatnosti je uvedený 12/2023. Výška odplaty je v zmluve uvedená 21,94%, najvyššia prípustná výška odplaty 21,94%. V zmluve je dohodnuté aj poistenie vo výške 4,07 eur mesačne, sadzba poistenia 2,90% a mesačná splátka vrátane poistenia je uvedená vo výške 144,29 eur. V čl. IV „Prihláška k poisteniu schopnosti splácať splátky pôžičky (poistenie nie je povinné)“ je vyznačená voľba základného súboru poistenia pre prípad pracovnej neschopnosti, plnej a trvalej invalidity a smrti. V zmluve v čl. VI bod 11.4 si zmluvné strany dohodli možnosť vyhlásenia okamžitej splatnosti úveru v prípade, ak žalovaná bude v omeškaní s úhradou jednej splátky alebo čiastočného plnenia jednej splátky počas obdobia dlhšieho ako 3 mesiace za podmienok ustanovených v § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka. Z prehľadu o vykonaných platbách vyplýva, že žalovaná právnenému predchodcovi žalobcu uhradila len 4 splátky po 144,29 eur a 2 splátky po 145,- eur, t.j. celkom uhradila sumu 867,16 eur, ďalšie splátky už neuhradila. Právny predchodca žalobcu preto listom zo dňa 28.9.2016 vyzval žalovanú, aby uhradila nedoplatok na splátkach v sume 431,45 eur a zároveň ju upozornil, že ak do 5.11.2016 nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci júl 2016, bude žalobca oprávnený úver zosplatiť. Žalovaná výzvu prevzala dňa 5.10.2016, dlžnú sumu však v uvedenej lehote neuhradila, preto žalobca vyhlásil dňa 19.11.2016 mimoriadnu splatnosť celého úveru, čo vyplýva aj z prehľadu splátok a úhrad a zosplatnenie úveru bolo žalovanej oznámené listom zo dňa 26.11.2016. V konaní si žalobca voči žalovanej uplatnil nárok na zaplatenie dlžnej sumy 7.115,66 eur, ktorá predstavuje súčet sumy predpísaných splátok do zosplatnenia vo výške 1.442,90 eur a sumy po zosplatnení vo výške 6.539,92 eur po odpočítaní vykonaných úhrad žalovanou vo výške 867,16 eur.

3. Po zhodnotení výsledkov vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba žalobcu je dôvodná len sčasti. Bolo nepochybne preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou existoval zmluvný vzťah na základe zmluvy o úvere uzatvorenej podľa § 497 Obchodného zákonníka, pričom tento záväzkový vzťah má zároveň charakter spotrebiteľskej zmluvy a vzťahujú sa naň aj ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a tiež ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na uvedené tiež platí, že zákon o spotrebiteľských úveroch patrí do oblasti predpisov občianskeho práva a je vo vzťahu k Občianskeho zákonníku lex specialis. Žalovaná v konaní namietala nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, a to z dôvodu nesplnenia podmienok pre postúpenie pohľadávky podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách. V danej veci však právny predchodca žalobcu nebol bankovým subjektom, ale nebankovou obchodnou spoločnosťou, na ktorú sa citované zákonné ustanovenie nevzťahuje. Okrem toho v tomto prípade ani nedošlo k postúpeniu pohľadávky, ale na žalobcu prešla pohľadávka voči žalovanej v dôsledku právneho nástupníctva, nakoľko došlo k zániku právneho predchodcu žalobcu, čo bolo preukázané notárskou zápisnicou sp.zn. N 3283/2017, NZ 54215/2017, spísanou JUDr. Ľubicou Floriánovou. Žalobca teda v konaní svoju aktívnu vecnú legitímáciu preukázal. Zmluva o úvere spadá pod ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, preto súd skúmal, či táto zmluva má všetky náležitosti, ktoré citovaný zákon ukladá v § 9 ods. 1, 2. Bolo zistené, že zmluva uzavretá medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou neobsahuje údaj o odplate podľa osobitných predpisov (§ 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z.z.), nakoľko v zmysle § 1a ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročne percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne. Za 3. štvrtrok 2015 bola priemerná RPMN vo výške 10,8%, dvojnásobok tejto hodnoty predstavuje 20,16%. V zmluve je odplata uvedená vo výške 21,94%, teda presahujúca najvyššiu prípustnú výšku odplaty podľa vyššie citovaného ustanovenia. V zmluve je teda odplata uvedená v rozpore ust. § 1a ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., teda akoby ani nebola uvedená. Súd pri preskúmaní náležitosti zmluvy podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. tiež zistil, že zmluva uzavretá medzi sporovými stranami neobsahuje správny údaj RPMN, RPMN je uvedená vo výške 21,94%, pri jej výpočte však žalobca nezahrnul do nákladov splátky poistenia. Takýto postup nebol správny, nakoľko podľa § 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z.z., v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere, je do celkových nákladov úveru potrebné započítať aj poistné, pokiaľ dojednanie o poistení bolo podmienkou pre získanie spotrebiteľského úveru. V danej veci súd dospel k záveru, že dojednanie poistenia bolo podmienkou uzavretia zmluvy o úvere napriek tomu, že v zmluve sa uvádza, že poistenie povinné nie je, nakoľko v konaní bolo zo strany žalovanej (prostredníctvom jej právneho zástupcu) tvrdené, že jej nebola daná možnosť odmietnuť poistenie, nikto s ňou o tom nejednal. Zmluva je pritom formulovaná tak, že v súvislosti s poistením sú dané na výber iba 2 varianty poistenia, nie je tam uvedená možnosť odmietnutia poistenia. Text zmluvy v čl. IV predpokladá výber jedného zo súborov poistenia v tomto bode uvedeného. Je pritom zrejmé, že ide o formulárový text zmluvy, ktorý pripravil žalobca pre neurčitý počet spotrebiteľov a žalovaná nemala možnosť do tohto textu zasiahnuť. Za takéhoto stavu bolo teda potrebné náklady na poistenie započítať

do celkových nákladov spotrebiteľa (takýto názor vyplýva napr. aj z rozhodnutia Krajského súdu Trenčín sp.zn. 17Co/1003/2015). Žalobca tak neurobil, preto výška RPMN v zmluve je uvedená v nesprávnej výške v neprospech spotrebiteľa (v prípade zahrnutia poisťného do výpočtu výšky RPMN by RPMN bola vyššia). V súvislosti s nedostatkami obligatórných náležitostí zmluvy je potrebné úver posudzovať podľa § 11 ods. 1 písm. b) a d) zákona č. 129/2010 Z.z. za bezúročný a bez poplatkov. Pokiaľ žalovaná uvádzala ako nedostatok zmluvy to, že v nej nie je uvedený termín konečnej splatnosti úveru, súd sa s jej názorom nestotožňuje. V zmluve je zreteľne uvedené, že každá splátka úveru je splatná k 20. dňu v mesiaci a termín konečnej splatnosti je uvedený 12//2023. Z týchto údajov je potom jednoduché vyvodiť konkrétny termín konečnej splatnosti úveru. Na základe vyššie uvedených skutočností absencia obligatórných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere uvedených v bode 13 a 14 tohto odôvodnenia má za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, nezakladá absolútnu neplatnosť úverovej zmluvy a súd nezistil ani iné dôvody, pre ktoré by zmluva bola neplatným právnym úkonom. V dôsledku toho žalobcovi vznikol nárok na zaplatenie toho, čo bolo žalovanej poskytnuté, t.j. istiny 6.692,09 eur, nie na úroky a poplatky. Z prehľadu splátok a úhrad vyplýva, že žalovaná uhradila žalobcovi (jeho právnenému predchodcovi) len sumu 867,16 eur, zostáva teda uhradiť ešte sumu 5.824,93 eur. Keďže žalovaná túto sumu neuhradila riadne a včas, dostala sa s plnením do omeškania a žalobcovi vznikol nárok aj na zaplatenie úroku z omeškania podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka odo dňa nasledujúceho po zosplatení úveru. Keďže žalobca si nárok na úrok z omeškania uplatnil až od 2.12.2016, súd mu priznal tento nárok od uvedeného dátumu. Výška úroku z omeškania bola určená v súlade s ust. § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z.. Právny zástupca žalovanej v konaní uviedol, že žalovaná je momentálne v zložitej finančnej situácii, rodina je zadlžená. Za danej situácie by žalovaná podľa jeho názoru možno bola schopná dlh splácať po 50,- eur mesačne. S prihliadnutím na výšku dlžnej sumy je splátka v takejto výške neprimerane nízka a vzhľadom na nepriaznivú situáciu žalovanej nie je záruka, že by žalovaná tieto splátky bola schopná riadne uhrádzať. Súd preto žalovanej nepovolil uhrádzať dlžnú sumu v splátkach. V prevyšujúcej časti súd považoval žalobu z dôvodov uvedených vyššie a nedôvodnú, a preto ju zamietol. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP. V konaní si žalobca uplatňoval nárok na zaplatenie sumy 7.115,66 eur, priznaná mu bola suma 5.824,93 eur. Úspech žalobcu v konaní tak predstavuje 81,86%, žalovaná mala úspech v rozsahu 18,14%. Celkový úspech v konaní mal teda žalobca a jeho čistý úspech v konaní predstavuje 63,72%. V tomto rozsahu žalobcovi vznikol v konaní nárok na náhradu trov konania a v tomto rozsahu mu súd nárok na náhradu trov konania voči žalovanej aj priznal. Súd rozhodoval podľa § 262 ods. 1 CSP len o nároku na náhradu trov konania. Po právoplatnosti tohto rozsudku bude samostatným uznesením rozhodnuté o konkrétnej výške trov konania v súlade s ust. § 262 ods. 2 CSP.

4. Proti tomuto rozsudku podala žalovaná v zákonnej lehote odvolanie a to v celom rozsahu, z odvolacích dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. d/ , f/, h/ CSP. Namietala, že súd vychádzal z neúplne zisteného skutkového stavu veci a z nesprávneho právneho posúdenia. Závery súdu prvej inštancie, že v zmluve absentuje údaj o odplate podľa ust. § 9 ods. 2 písm. j/ zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, je správny. Za 3.štvrt'rok 2015 bola priemerná RPMN vo výške 10,8%, dvojnásobok hodnoty predstavuje 20,16%, pričom v zmluve je uvedená vo výške 21,94%, teda presahuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty. Takto uvedená odplata v zmluve je v rozpore s ust. § 1a ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. . Z dôvodu absencie obligatórných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere je úver bezúročný a bez poplatkov, čo nemá za následok absolútnu neplatnosť zmluvy. Súd prvej inštancie však neprihliadol na inštitút civilnoprávnej úzery . V zmluve je uvedená RPMN 21,94% ročne a ročná percentuálna miera nákladov v rozhodnom období 10,8% , je zrejme, že odplata je viac ako dvojnásobne vyššia ako v bankách za úvery alebo pôžičky v čase uzavretia spotrebiteľskej zmluvy. Dohodnutá úroková sadzba uvedená v zmluve predstavuje podstatnú zložku právneho úkonu a táto je v rozpore s dobrými mravmi Neplatnosť podstatnej zložky právneho úkonu sa vzťahuje na neplatnosť celého právneho úkonu a preto považuje spotrebiteľskú zmluvu za absolútne neplatný právny úkon / viď rozsudok Okresného súdu Piešťany zo dňa 14.02.2018, sp.zn. 7C/53/2015, Krajského súdu Prešov sp.zn. 3Co/3/2011/. Pri počte splátok 96, výške splátky s poistením 144,29,- eur a sume poskytnutého úveru 6.692,09,- eur by mala žalovaná zaplatiť celkovo sumu 13.851,84,- eur. Cena úveru je tak vo výške 7.082,81,- eur. Takýto úver je neprimeraný, hrubo priečiaci sa dobrým mravom. Rakúska právna úprava považuje za neplatný právny úkon , ak niekto využije ľahkomyselnosť, stav núdze, slabomyselnosť, neskúsenosť, keď sebe alebo tretej osobe za poskytnutie plnenia nechá sľúbiť alebo poskytnúť protiplnenie, ktorého majetková hodnota je vo vzťahu k plneniu v nápadnom nepomere /§ 879 ABGB ods. 2 č. 4/. Poukázal na ust. § 39 Občianskeho zákonníka , neplatnosť právneho úkonu, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom. Úroky z úveru ako aj RPMN , ako

podstatné znaky, sú v rozpore s dobrými mravmi a nie je možné ich oddeliť od zvyšnej časti, je predmetná zmluva o úvere v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka neplatná ako celok. Súčasne v podanom odvolaní žalovaná vzniesla námietku premlčania. Právo na vydanie bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, kedy sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskoršie sa právo na vydanie bezdôvodného obohatenia premlčí v tzv. objektívnej premlčacej dobe, teda za tri roky. Keďže subjektívna premlčacia doba na vydanie bezdôvodného obohatenia je dvojnásobná, žaloba bola žalobcom podaná 21.06.2019, bola podaná po uplynutí premlčacej lehoty, ktorá sa odvíja od poskytnutého plnenia 04.12.2015. Nárok žalobcu sa premlčal 04.12.2017. Právny predchodca žalobcu vystupoval ako dodávateľ a mal znalosť právnych predpisov upravujúcich poskytovanie úverov a mal konať s odbornou starostlivosťou. Uplynula aj objektívna 3-ročná premlčacia doba. Do dňa, kedy sa žalobcovi nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia premlčal z dôvodu uplynutia 2-ročnej subjektívnej doby, t.j. do 04.12.2017, uhradila žalovaná žalobcovi 5 splátok, čo predstavuje sumu 867,16,- eur. Zvyšok istiny je tak premlčaný. Navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie alternatívne, aby odvolací súd postupom podľa § 389 ods. 1 písm. c/ CSP napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a žalobu v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietol.

5. Žalobca v písomne podanom vyjadrení k odvolaniu žalovanej uviedol, že sa stotožňuje so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie. Vo vzťahu k otázke poistenia uviedol, že voľba poistenia bola ponechaná v réžii žalovanej. Uvedená okolnosť vyplýva aj z predmetnej zmluvy, kde je uvedené, že poistenie nie je povinné. Pokiaľ by žalovaná nesúhlasila s výškou poistenia a jeho začlenením do výšky mesačnej splátky, táto skutočnosť by sa odrazila na jej vykonávaných čiastkových úhradách, ktoré by boli vykonávané bez hodnoty mesačného poistenia. Žalovaná v otázke poistenia neprodukovala také dôkazy, ktoré by potvrdzovali jej tvrdenia o tom, že poistenie úveru jej bolo nanútené. Súhlasil so závermi súdu prvej inštancie, keď neprimeraná odplata má za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť. Dohodu o úrokoch je tak možné odčleniť od samotného záväzku. V danom prípade neboli naplnené predpoklady absolútnej neplatnosti právneho úkonu, preto nemohlo dôjsť ani k premlčaniu uplatneného nároku. Súd prvej inštancie sa vysporiadal so všetkými dostupnými dôkazmi zohľadnil všetky prezentované skutkové a právne tvrdenia strán sporu. S poukazom na vznesenú námietku premlčania v odvolacom konaní ako i ust. § 366 písm. d/ CSP, žalovaná mohla tieto uviesť už v konaní pred súdom prvej inštancie. Žalovaná v priebehu prvostupňového konania uvádzala iné dôvody, pre ktoré súd považoval žalobu za nedôvodnú. Súd prvej inštancie v rámci ustálenia skutkového a právneho stavu riadne zhodnotil sporné a nesporné skutočnosti v konaní a na ich základe vydal rozsudok. V zmysle ust. § 291 ods. 3 CSP, ak je spotrebiteľ zastúpený advokátom, ust. § 296 sa nepoužije. V nadväznosti na to ust. § 296 prvá veta uvádza, že spotrebiteľ môže predložiť alebo označiť všetky skutočnosti, dôkazy na preukázanie svojich tvrdení najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdila žalobcovi priznal náhradu trov odvolacieho konania.

6. Krajský súd v Trenčíne, ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP.

7. Vzhľadom na to, že počas odvolacieho konania došlo k postúpeniu predmetnej pohľadávky zo žalobcu Všeobecná úverová banka, a.s., Bratislava na obchodnú spoločnosť Intrum Slovakia s.r.o., IČO: 35 831 154, so sídlom Mýtina 48, 811 07 Bratislava, a to na základe Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 30.11.2017, čo bolo odvolaciemu súdu oznámené dňa 13.01.2020. Súčasne bola daná aj žiadosť o zmenu strany sporu, keď namiesto pôvodného žalobcu mala vstúpiť do konania spoločnosť Intrum Slovakia s.r.o.

8. Podľa § 378 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 80 CSP, ak po začatí konania nastala právna skutočnosť, s ktorou sa spája prevod alebo prechod práv alebo povinností, o ktorých sa koná, môže žalobca navrhnúť, aby do konania na jeho miesto, alebo na miesto žalovaných vstúpil ten, na koho boli tieto práva, alebo povinnosti prevedené, alebo na koho prešli.

9. V zmysle uvedeného odvolací súd vyhovel návrhu žalobcu podľa § 80 ods. 2 CSP, lebo bolo preukázané, že po začatí konania došlo k prevodu práv, o ktorých sa v konaní jedná, pričom Intrum Slovakia s.r.o. vyslovil súhlas so vstupom do konania namiesto pôvodného žalobcu. Odvolací súd uznesením zo dňa 08.07.2020, č. k. 6Co/155/2019-134 rozhodol, že pripúšťa, aby do konania na miesto

doterajšieho žalobcu Všeobecná úverová banka, a.s., Mlynské nivy 1, Bratislava, vstúpila spoločnosť Intrum Slovakia s.r.o., IČO: 35 831 154, so sídlom Mýtna 48, Bratislava. Z § 80 ods. 1 a 2 CSP je jednoznačne zrejmé, že navrhnúť súdu, aby do konania na miesto žalobcu vstúpil ten, na koho boli práva prevedené alebo na koho prešli, je oprávnený iba žalobca. Bez takéhoto návrhu žalobcu pripustiť zmenu v osobe žalobcu nemožno, a to ani v prípade, ak sa iná osoba stala hmotnoprávnym veriteľom žalovaného (viď uznesenie Ústavného súdu SR z 23.05.2018, sp. zn. II. ÚS/263/2018).

10. Dňa 28.04.2020 doručil subjekt občianske združenie VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV súdu prvej inštancie v rámci odvolacieho konania návrh na pribratie do konania na podporu žalovaného s odôvodnením, že združenie pomáha a podporuje všetkých spotrebiteľov. Poukázal na ust. § 95 ods. 1, § 157 ods. 2 CSP ako aj čl. 6 ods. 1, 2 a čl. 16 ods. 1 základných princípov CSP. Súčasne žiadal súd o súčinnosť pri zistení stanoviska žalovanej, na ochranu ktorej ako spotrebiteľ prejavil vôľu do konania vstúpiť v tom zmysle, či súhlasí s jeho pribratím do konania v postavení takéhoto osobitného subjektu.

11. Podľa § 95 ods. 1, 2 CSP, na ochranu práv strany môže súd aj bez návrhu do konania pribráť orgán verejnej moci, v pôsobnosti ktorého je ochrana základných ľudských práv a slobôd, alebo právnickú osobu, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu, ak s tým strana, na ochranu práv ktorej má vystupovať, súhlasí. Subjekt podľa odseku 1 je v konaní oprávnený na všetky úkony, ktoré môže vykonať strana, ak nejde o úkony, ktoré môže vykonať len subjekt právneho vzťahu.

12. Inštitút pribratia osobitného subjektu do konania v zmysle § 95 CSP predstavuje nový ochranný prvok v civilnom procese v prospech strán, na ochranu ktorých sú tieto osobitné subjekty určené. O pribratí do konania podľa § 95 rozhoduje s tým strana, na ochranu práv ktorej má vystupovať, súhlasí. Súd prípadnému návrhu strany alebo osobitného subjektu vyhovieť nemusí, ak to nepovažuje za potrebné, alebo naopak, aj bez návrhu môže osobitný subjekt pribráť do konania so súhlasom strany, na ochranu práv ktorej má vystupovať. Kritériom na rozhodnutie súdu o pribratí osobitného subjektu do konania je potreba ochrany práv strany. O pribratí osobitného subjektu rozhoduje súd uznesením, proti ktorému nie je prípustné odvolanie, keďže ide o uznesenie o vedení konania. Pribratie je fakultatívne, súd nie je povinný osobitný subjekt do konania pribráť.

13. Odvolací súd po preskúmaní predmetného návrhu dospel, k záveru, že návrh nebol podložený súhlasom žalovanej v zmysle § 95 ods. 1 CSP, keď súhlas žalovanej nie je povinný zabezpečiť súd tak, ako to žiadalo združenie. Súčasne je dôvodné poukázať aj na tú skutočnosť, že žalovaná je v konaní právne zastúpená, preto vstup osobitného subjektu do konania už nenapĺňa zmysel a účel sledovaný citovaným ustanovením.

14. Odvolací súd následne preskúmal vec po vecnej stránke, v rozsahu podaného odvolania podľa § 379 a § 380 ods. 1, 2 CSP a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. b/ a c/ CSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie /§ 391 ods. 1 CSP/. Odvolací súd rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP.

15. Súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie na právnom závere, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou existoval zmluvný vzťah na základe zmluvy o úvere, pričom záväzkový vzťah má charakter spotrebiteľskej zmluvy, na ktorú sa vzťahujú ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Súd skúmal v súlade s § 9 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch všetky náležitosti. Uzavrel, že zmluva neobsahuje údaj o odplate /§ 9 ods. 2 písm. j/ z. č. 129/2010 Z. z./, keď v zmluve je uvedená odplata vo výške 21,94%, teda presahuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty, keď za 3. štvrtrok 2015 bola priemerná RPMN vo výške 10,8%, dvojnásobok predstavuje 20,16%. Zmluva neobsahuje správny údaj RPMN, keď do jej výpočtu žalobca nezahrnul splátky poistenia. Podľa § 11 ods. 1 písm. b/ a d/ z. č. 129/2010 Z. z. je úver bezúročný a bez poplatkov. Súčasne posúdil, že v zmluve je správne uvedený termín konečnej splatnosti úveru uvedený ako 12/2023 ako i výška mesačnej splátky, počet splátok a termín splatnosti jednotlivých mesačných splátok úveru. Uzavrel, že absencia obligatórných náležitostí nezakladá absolútnu neplatnosť úverovej zmluvy a nezistil aj iné dôvody, pre ktoré by zmluva bola neplatným právnym úkonom.

16. Ťažisko odvolacích námietok žalovanej spočíval v tvrdení, že nie sú správne závery súdu prvej inštancie o absencii obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktoré majú za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť, ktorá skutočnosť nezakladá absolútnu neplatnosť právneho úkonu. Žalovaná poukázala na nekalé správanie žalobcu, ktoré je v rozpore so zákonom a prieči sa dobrým mravom v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Súčasne vznesla námietku premlčania.

17. Skôr, ako odvolací súd posúdil danú vec po vecnej stránke, skúmal žalovanou vznesenú námietku premlčania.

18. Podľa ust. § 291 ods. 1 a 3 CSP, spotrebiteľ sa môže dať v spotrebiteľskom spore zastupovať právnickou osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa. Spotrebiteľ môže mať len jedného takto zvoleného zástupcu. Ak je spotrebiteľ zastúpený advokátom, ustanovenie § 296 sa nepoužije.

19. Podľa ust. § 296 CSP, spotrebiteľ môže predložiť alebo označiť všetky skutočnosti a dôkazy na preukázanie svojich tvrdení najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci. Ustanovenia o sudcovskej koncentrácii konania a zákonnej koncentrácii konania sa nepoužijú.

20. V danom prípade je žalovaná zastúpená advokátom, teda disponuje kvalifikovanou právnou pomocou a prostriedky procesnej obrany mala použiť najneskôr do vyhlásenia dokazovania za skončené.

21. Podľa § 100 odsek 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až § 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

22. Podľa § 107 odsek 1 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za 2 roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

23. Podľa § 107 odsek 2 Občianskeho zákonníka, najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za 3 roky, ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za 10 rokov, keď k nemu došlo.

24. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

25. Podľa § 54a Občianskeho zákonníka účinného od 05.12.2018, premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť, ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

26. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

27. Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že vzhľadom na žalobcom uplatnený nárok, ktorý má spotrebiteľský charakter, súd prvej inštancie mal v súlade s ust. § 54a Občianskeho zákonníka prihliadať na premlčanie nároku z úradnej povinnosti bez toho, aby sa žalovaná premlčania dovoľavala, i keď až v odvolacom konaní. I keď je odvolaciemu súdu z úradnej činnosti známe, že prebieha na Ústavnom súde konanie o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 Ústavy Slovenskej republiky, je dôvodné v tomto štádiu konania, za situácie, že doposiaľ citované zákonné ustanovenie je platné a účinné, aby súd aplikoval ust. § 54a Občianskeho zákonníka.

28. Povinnosťou súdu prvej inštancie bude preto vysporiadať sa s premlčaním poukazom na ust. § 54a Občianskeho zákonníka a túto vyhodnotiť v zmysle § 107 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka.

29. Podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

30. Podľa ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Podľa ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné. Podľa ods. 6 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzatvorenia zmluvy, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.

31. Podľa ust. § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

32. Odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie postupoval správne, pokiaľ právny vzťah založený Zmluvou o úvere medzi žalobcom a žalovanou vyhodnotil ako vzťah spotrebiteľský. Spotrebiteľský charakter sporu nebol žalobcom v konečnom dôsledku spochybnený. Súčasne správne posudzoval obligatórne náležitosti zmluvy v zmysle § 11 ods. 1 písm. b/ a d/ zákona č. 129/2010 Z.z. a ustálil, že v zmluve je odplata uvedená vo výške 21,94%, teda presahuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty a je v rozpore s ust. § 1a ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z.. Rovnako posúdil RPMN, keď skonštatoval, že pri výpočte RPMN nezahrnul do nákladov poistenie.

33. Odvolací súd nepovažoval predmetnú zmluvu za neplatnú v súlade s ust. § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor so zákonom. Zmluvu je potrebné posudzovať podľa obsahu a absencia obligatórnych náležitostí tak, ako ich vyššie uviedol súd prvej inštancie, s ktorými dôvodmi sa odvolací súd stotožňuje, nespôsobuje neplatnosť predmetnej zmluvy o úvere, preto odvolacia námietka žalovanej poukazom na neplatnosť zmluvy nie je dôvodná.

34. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie podľa § 389 ods. 1 písm. b),c/ a § 391 ods. 1 CSP.

35. Podľa § 391 ods. 2 CSP je súd prvej inštancie viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

36. Povinnosťou súdu prvej inštancie po vrátení veci bude vyvodiť z vykonaného dokazovania skutkové zistenia v takom rozsahu, aby mohli byť po ich právnom posúdení podkladom pre rozhodnutie v zmysle podanej žaloby žalobcu, najmä z pohľadu aplikácie ust. § 54a Občianskeho zákonníka a opätovne vo veci rozhodne. Pred novým rozhodnutím vo veci sa súd vysporiada so všetkými námietkami produkovanými stranami v konaní a tiež uvedenými v odvolaní a vo veci opätovne rozhodne. Svoje rozhodnutie je súd prvej inštancie povinný odôvodniť v súlade so zásadami uvedenými v ust. § 220 ods. 2 CSP (§ 391 ods. 3 CSP).

37. Toto rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).